

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande angående Remiss KN2025/01478 - Ändamålsenliga säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten tillstyrker förslaget.

Specifika synpunkter

Förslaget i promemorian motiveras av en harmonisering av hur utvinning av uran hanteras internationellt, samt hur annan gruvbrytning hanteras i Sverige. Denna harmonisering syftar till att minska bördan för tillståndshavare.

Energimyndigheten ställer sig positiv till ansatsen att harmonisera regelverk.

I denna promemoria framgår att förslagen däri tillsammans med förslagen i proposition *Förbudet mot utvinning av uran tas bort* (2024/25:203) kan ”påverka självstyrelsen i kommuner där det kan bli aktuellt med utvinning av uran eller annat kärnämne.” Detta uppstår till följd av att gruvanläggningar för utvinning av uran enligt förslaget inte längre ska betecknas som en kärnteknisk anläggning utan en kärnteknisk verksamhet i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet. Genom denna ändring, tillsammans med förslaget i ovan nämnd proposition gällande regeringens tillåtlighetsprövning, krävs inte längre kommunfullmäktiges tillstrykande. Med anledning av kommuners remissvar och det lokala engagemang som finns där det kan komma att bli aktuellt med uranbrytning vill Energimyndigheten understryka vikten av att energi- och klimatomställningen sker med lokal förankring.

Vidare är det viktigt att ha perspektivet försörjningstrygghet. För detta måste omvärldsutvecklingen tas i beaktande. Sedan införandet av förbudet mot uranbrytning 2018 har mycket hänt i omvärlden. I EU har det utformats politik i syfte att göra EU-länderna mindre beroende av tillförsel av såväl energi som för kritiska metaller och mineral. Därtill finns ett förnyat intresse globalt för kärnkraft som fossilfri energikälla. I proposition (2024/25:203) framgår att

Sverige inom Europa har de största säkra och antagna tillgångarna av uran. Utvinning i Sverige skulle kunna bidra till ökad europeisk försörjningstrygghet av uran samt även kritiska metaller och mineral.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjurist Rikard Janson, avdelningschef Gustav Ebenå samt enhetschef Martin Johansson. Föredragande har varit handläggaren Salvador Perez.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift